

ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဒေသနာနှင့် ဝိပဿနာပြန့်ပွားရေးအသင်း

NEW APPROACH TO BUDDHA DESANA

ဗုဒ္ဓဒေသနာကို စနစ်သစ်နည်းဖြင့် လေ့လာခြင်း

စာစဉ်(၁၄)

ခန္ဓာငါးပါးနှင့် ပညတ်တရား

၂၀၁၀ - ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅ - ရက်
(၂၅) ကြိမ်မြောက်၊ ဗုဒ္ဓနည်း နာမ်ရုပ်လေ့ကျင့်ရေးစခန်း
ဆုတောင်းပြည့်ဘုရား၊ မန္တလေးမြို့တွင် ဟောကြားသောတရားတော်

ဦးဌေးအောင်

(မဟာသဒ္ဓမ္မဇာတိကဓဇ)

ပဓာနနာယက၊ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဒေသနာနှင့် ဝိပဿနာပြန့်ပွားရေးအသင်း
တွဲဖက်ဌာနမှူး (ငြိမ်း)၊ နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်၊ မန္တလေး

ဗုဒ္ဓဒေသနာကို စနစ်သစ်ဖြင့်လေ့လာခြင်း

စာစဉ် - ၁၄

ခန္ဓာငါးပါးနှင့်ပညတ်တရား

၂၀၁၀-ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅ ရက်၊
မန္တလေးမြို့၊ ဆုတောင်းပြည့်ဘုရားတွင်
၂၅-ကြိမ်မြောက် ဗုဒ္ဓနည်း၊ နာမ်ရုပ်လေ့ကျင့်ရေးစခန်း၌
ဟောကြားသောတရားတော်

ဦးဌေးဘောင်

(မဟာသဒ္ဓမ္မဧကတိကဓရ)

ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဒေသနာနှင့်ဝိပဿနာပြန့်ပွားရေးအသင်း
တွဲဖက်ဌာနမှူး၊ နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်(မန္တလေး)

ခန္ဓာ စွမ်းနွှဲ ပညတ်တရား

အခု ရှုမှတ်ပွားများနေတယ်ဆိုတာဟာ ရူပက္ခန္ဓာကြီး၏ အတွင်း မှာရှိနေသော ကောဠာသအသီးသီးရဲ့ အဆင်းရူပါရုံကို ရှုမှတ်ပွားများတဲ့ အလုပ်။ ဒီအလုပ်ကို ဒေသနာမှာပါတဲ့စကားအရ ကာယာနုပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား။ အခု ရှုမှတ်နေတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားတွေရဲ့ အလုပ်နယ် ပယ် ဘယ်လောက်ထိအောင် ကျယ်ဝန်းတယ်၊ ဘယ်လောက်ထိအောင် နက်နဲတယ်၊ ဘယ်လောက် သိမ်မွေ့တယ်ဆိုတာ အဟုတ်လေ့လာကြည့်မှ သဘောပေါက်ပါတယ်။ အဲဒါတွေဟာ စာထဲမှာဖော်ပြတာကတော့ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်လို့ပဲ ပြောလိုက်ပါတယ်။

ကေသာ၊ လောမာ၊ နခါ၊ တစောဆိုတဲ့ ဆံပင်၊ မွေးညင်း၊ ခြေ သည်း၊ လက်သည်းဆိုတာလောက် ကျက်ခိုင်းပြီးတော့ ဒါတွေဟာ ကာယ ပဲလို့ပြောတာ။ အဲဒီလောက်ပြောရုံနဲ့တော့ အခုရှိနေတဲ့ လူတို့အသိ စွမ်း အားနဲ့ ကာယ၏အဓိပ္ပာယ်ကို ပြန့်ပြန့်ပြူးပြူး၊ ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်း၊ နက် နက်ရှိုင်းရှိုင်း မသိဘူး။ သဘောမပေါက်ဘူး။

အရေးကြီးတာက ပြန့်ပြန့်ပြူးပြူး သိရမယ်။ ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်း သိရမယ်။ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း သိရမယ်။ သိမှ ရူပက္ခန္ဓာ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံအာရုံယူနိုင်တာပါ။ ဒီရူပက္ခန္ဓာနှင့် ပတ်သက်သည့်အကြောင်း အရာများကို ထိုက်သင့်သည့်အားလျော်စွာ ပြည့်စုံအောင် အာရုံယူပြီးတော့ ရှုမှတ်ဖို့အလုပ်။ စာထဲမှာပါတာကတော့ နမူနာလောက်ကလေး ခေါင်းစဉ် ပြောတာ။ ခေါင်းစဉ်လောက်ကလေး ပြောရုံနဲ့တော့ ပိုင်းပိုင်းခြားခြား

မသိပါ။

တကယ်တည်နေပုံ၊ သူ့ရဲ့ အရောင်အဆင်း၊ သူ့ပုံသဏ္ဌာန်၊ ဒါထက်ပိုပြီး ခဲယဉ်းတာက သူတို့ရဲ့ အလုပ်တွေ။ အဲဒါတွေဟာ အဟုတ်သိဖို့ နားလည်လိုတဲ့ ပညာ။ ကာယာနုပဿနာပညာ။ ဒီပညာကို သင်ထားမှ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်ကို ပွားများနိုင်တာ။

ကာယကြီးက ရှိနေသမျှ ကောဋ္ဌာသတွေဟာ ကလာပ်စည်းတွေနဲ့ တည်ဆောက်ထားရတာ။ ကလာပ်စည်းပေါင်းက ကုဋေတစ်သိန်းကျော် ရှိပါတယ်။ ကုဋေတစ်သိန်းကျော်မှာ အမျိုးအမည်အားဖြင့် ခွဲလိုက်လျှင် ကလာပ်စည်းအမျိုးပေါင်း နှစ်ရာကျော် ရှိပါတယ်။ ဆံပင်ဖြစ်အောင်လုပ်ထားတဲ့ ကလာပ်စည်းတွေကလည်း အမျိုးမျိုး၊ အရေပြားဖြစ်အောင် လုပ်ထားတဲ့ ကလာပ်စည်းတွေကလည်း အမျိုးမျိုး၊ အသားဖြစ်အောင် လုပ်ထားတဲ့ ကလာပ်စည်းတွေကလည်း အမျိုးမျိုး၊ အရိုးဖြစ်အောင် လုပ်ထားတဲ့ ကလာပ်စည်းတွေကလည်း အမျိုးမျိုး။

အရိုးဖြစ်အောင်လုပ်ထားတဲ့ ကလာပ်စည်းပေါင်းကိုက အမျိုးပေါင်းများစွာ။ အဲဒါလေး တစ်ခုတည်းပေါင်းပြီး အရိုးကလာပ်စည်းလို့ ခေါ်တာ။ သူ့ကဏ္ဍနဲ့ သူ့အမျိုးတွေ။ အပေါ်ကဖုံးထားတဲ့ ကြွေရောင်ဖြစ်အောင်လုပ်ပေးသော ကလာပ်စည်းက တစ်မျိုး၊ အထဲက ရေမြှုပ်ကလေးတွေလို ပွနေအောင် လုပ်ပေးထားတဲ့ဟာကတစ်မျိုး။ သို့သော်လည်း ဝဲ အကျယ်ဖြန့်ပြီး မပြောနိုင်တော့ အရိုးကလာပ်စည်းလောက်သာ ပြောရတာ။ တကယ် ရှုမှတ်ခိုင်းတဲ့အခါကျတော့ အဋ္ဌိကကမ္မဋ္ဌာန်း။ အဋ္ဌိကကမ္မဋ္ဌာန်းဆိုတာ အရိုးစုဆိုတာလောက်ပြောတာ။

ဒီ ရှိနေတဲ့ ကောဠာသတွေအားလုံးဟာ ဟောဒီ ကလာပ်စည်း အသီးသီးနဲ့ တည်ဆောက်ထားလို့ ကောဠာသတွေ ဖြစ်တာလို့ဆိုတာ သိဖို့လိုပါတယ်။

အဲဒီကလာပ်စည်းအသီးသီးကိုက ဓာတ်ခဲ၊ ဓာတ်ရည်၊ ဓာတ်ငွေ့၊ ဓာတ်အားတွေနဲ့ တည်ဆောက်ထားလို့ ကလာပ်စည်းဖြစ်တာ။ ကလာပ် စည်းတွေ ပူးပေါင်းမိလို့ ကောဠာသဖြစ်တာ။ ကောဠာသတွေ ပူးပေါင်းမိမှ ကာယဆိုတဲ့ ရူပကာယကြီး (ခန္ဓာကြီး) ဖြစ်တာ။ အဲဒီလို အဆင့်ဆင့် တည်ဆောက်ထားပုံကို ဉာဏ်နှင့်ဆင်ခြင်နိုင်အောင် အခြေခံပညာကို သင်ရပါတယ်။

လူတို့၏ အသိစွမ်းအားက အလွန်အားနည်းတယ်။ တော်ရုံတန်ရုံ နဲ့ မမှတ်မိဘူး။ သဘောလည်း မပေါက်ဘူး။ အဲတော့ မှတ်မိအောင်လည်း ကြိုးစားတယ်။ သဘောပေါက်အောင်လည်း သင်ပေးရတယ်။ အဲဒါဟာ အခု ဒီအဆုတ်တွေ၊ နှလုံးတွေမြင်တော့၊ ဒီ ရူပါရုံအဆင်းနဲ့ မြင်ရတဲ့ အဆုတ်၊ နှလုံးတို့ဟာ အရုပ်မျှသာ။ မိမိရင်တွင်းမှာရှိနေသော အဆုတ် တွေ၊ နှလုံးတွေက အဟုတ်ရှိတဲ့ အဆုတ်တွေ၊ နှလုံးတွေ။ အရုပ်ကြီးက သက်မဲ့။ မိမိရင်တွင်းကဟာက သက်ရှိ။ အလွန်ကွာခြားတယ်။ သက်ရှိကမှ အလုပ်လုပ်နိုင်တာ။ အလုပ်လုပ်မှ ရှင်တာပါ။ ရှင်မှ ဘဝရှိတာ။ အဲဒီလို အဆက်ဆက် အကြောင်းအရာတွေကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားတတ်အောင် ဒီ ပညာတွေ သင်ယူရပါတယ်။ ဒီပညာတွေ သင်ယူပြီးတော့မှ ဒီပညာတွေ နဲ့ ဘာဝနာမယဖြစ်အောင် ပွားများရပါတယ်။

ဒီရူပက္ခန္ဓာကြီးက ရှင်လည်းရှင်တယ်။ ပြီးတော့ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှု

ကိစ္စကိုလည်း လုပ်ပေးရတယ်။ အဲဒီလို သူက မှန်ကန်စွာလုပ်ပြီး စွမ်းအား
တွေလည်း ထုတ်ပေးရတယ်။ စွမ်းအားဆိုတာ တစ်မျိုးတည်းမဟုတ်ဘူး။
အမျိုးမျိုး။ အဲဒီတော့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးက သူ့ကိစ္စနဲ့ သူ့အရေးကို သူက
ပြောနေတာ။ သူပြောတဲ့ စကားလုံးတွေ (ခန္ဓာကပြောတဲ့ စကားလုံးတွေ)
ကို ဉာဏ်ပညာရှိမှ၊ သင်ဖူးမှ ခန္ဓာကပြောတာကို သဘောပေါက်တာ။
နေ့စဉ်နှင့်အမျှ မနက်မိုးလင်းလာလျှင် ဆာတာ အမှန်ပဲ။ အဲဒါ ခန္ဓာကိုယ်
က သူ့ရဲ့အစာအိမ်တွင်းမှာ အစာလိုနေပြီဆိုတာကို ခံစားမှုဝေဒနာနဲ့
ပြောနေတာ။ အဲဒီဝေဒနာက ကောင်းတဲ့ဝေဒနာလား၊ ဆိုးတဲ့ဝေဒနာ
လား။ ဆိုးတယ်။ ပင်ပန်းတယ်။ ဘာဝေဒနာခေါ်တုန်း၊ ဒုက္ခဝေဒနာ။
အဲဒီ ဒုက္ခဝေဒနာကို ခန္ဓာကပြောတာ။ ဘာလုပ်ဖို့ပြောတာတုန်း၊ အစာ
စားဖို့။ ဘာဖြစ်လို့ အစာစားရမှာတုန်း၊ အစာမရှိရင် ဆက်လက်ပြီးတော့
မရှင်နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် စားရတာ။ အဲတော့ ဒါ ဘာနဲ့ဘာနဲ့ ဆက်နေတာ
တုန်း၊ ခန္ဓာမှာ ရူပက္ခန္ဓာနဲ့ ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှစ်ခု ဆက်နေတာ။ ဆာနေတယ်
ဆိုတာ ဘာခန္ဓာတုန်း၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ။ ဘယ်သူက ဆာတာတုန်း၊ ရူပ
က္ခန္ဓာက။ အဲတော့ ခန္ဓာနှစ်ခု ထင်ရှားအလုပ်လုပ်တာကို ပြတာပါ။ ဝေ
ဒနာက္ခန္ဓာက နာမ်ခန္ဓာထဲက ခန္ဓာတစ်ပါး။

အဲတော့ ထမင်းဆာတယ်၊ ရေဆာတယ်လို့ ပြောတယ်မဟုတ်
လား။ သူပြောရင် ထမင်းလည်း စားရတယ်။ အစာလည်း စားရတယ်။
ရေလည်း သောက်ရတယ်။ အဲဒီအစာတွေ ကျေညက်သွားပြီးတဲ့ အခါကျ
ဒီအစာဟောင်းတွေ စွန့်ရမယ်။ စွန့်ရမယ်ဆိုတဲ့ အခါကျတော့လည်း ဒုက္ခ
ဝေဒနာနဲ့ပြောတာ။ ဆီးသွားဖို့၊ ဝမ်းသွားဖို့ ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် ပြောတာပါ။

အဟုတ်ကို မလုပ်ရင်မရဘူး။ သိအောင် ဒုက္ခဝေဒနာနဲ့ သတိပေးတာ။
အဲတော့ ဝေဒနာဆိုသော ခံစားမှုသည် ရူပက္ခန္ဓာက အသုံးပြုနေတာပါ။
သူ့ရှင်ရေးလုပ်ဖို့ကို သိအောင် ဝေဒနာတွေနဲ့ သတင်းပေးနေတာ။

အဲဒီလို ဆက်စပ်ပြီးတော့ သိမှ။ ဝေဒနာဆိုတာဟာ သဘာဝတရား။ ရုပ်ခန္ဓာကလည်း သဘာဝတရား။ သဘာဝတရားတွေ အလုပ်လုပ်နေတာ။ ရှင်ရေးလုပ်နေတာပါ။ ရုပ်ရော၊ နာမ်ရော နှစ်ပါးစလုံး ရှင်ရေးလုပ်နေတာ။ ဒီဟာ ဆင်ခြင်ရမယ့် သဘာဝ၊ စဉ်းစားရမယ့် သဘာဝ။ အဲဒီကိစ္စကို ရိုးရိုးလူက ပညာသင်မထားတော့ ဆာရင် ငါဆာတယ်ပဲ ပြောတာ။ ဝမ်းသွားချင်လည်း ငါ ဝမ်းသွားချင်တယ်။ ဆီးသွားချင်လည်း ငါ ဆီးသွားချင်တယ်ပဲ ပြောတာပါ။ အမှန်က ခန္ဓာက သူ့ကိစ္စကို သူပြောနေတာ။ ဒါဟာ ငါနဲ့ ခန္ဓာ၏အလုပ်နဲ့ မကွဲတာပါ။ ဘုရားက သင်ပေးတာက ငါနဲ့ ခန္ဓာ၏အလုပ်နဲ့ ကွဲအောင် ဆင်ခြင်၊ စဉ်းစား။ အဲဒီသဘာဝတွေဟာ အဟုတ်သိထားမှ တရားဆိုတာ နှလုံးသွင်းနိုင်တာ။

ဒီလို နှလုံးသွင်းနိုင်မှ သိတာပါ။ အဲဒီ နာနေ၊ ကျင်နေတယ်ဆိုတာ ဓာတ်တွေ။ နာမ်ဓာတ်တွေ။ အဲဒီနာမ်ဓာတ်တွေဟာ သူတို့ အလုပ်လုပ်ဖို့ အတွက် ရူပက္ခန္ဓာက နောက်က ပြောနေတာပါ။ ရူပက္ခန္ဓာက သူ့ဓာတ်တွေနဲ့သူပြောတော့ နာမက္ခန္ဓာက ဝေဒနာနဲ့ ထုတ်ဖော်တယ်။ အဲဒီသဘောမှာ ရူပက္ခန္ဓာရဲ့ဓာတ်တွေက သူ့ဟာနဲ့သူ ထုတ်လိုက်တော့ နာမက္ခန္ဓာက ဝေဒနာနဲ့ ပြောရတယ်။ အဲတော့ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စွမ်းအားတွေက တစ်မျိုး။ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စွမ်းအားတွေက တစ်မျိုး။ သူတို့နှစ်ခု ပူးတွဲပြီးတော့ အလုပ်လုပ်ကြရတာ။ အဟုတ် အလုပ်လုပ်နေလို့ အဟုတ်

အသက်ရှင်နေတာ။

သူတို့ အသက်ရှင်နေမှန်းကို ဒီပညာမျိုးမသင်ဖူးတော့ မသိပါ။ မသိတာ အမှန်ပဲ။ အဲဒီပညာမတတ်လို့ မသိတာရယ်၊ ဂရုမစိုက်လို့ မသိတာရယ်။ ဒါသည် အဝိဇ္ဇာ။ လူတွေက အဝိဇ္ဇာနဲ့နေတယ်။ ငါနဲ့ နေတယ်။ ဘဝမှာ အဝိဇ္ဇာနဲ့ ငါနဲ့ တွဲပြီးတော့ လုပ်နေတာ။ အဲဒီကိစ္စတွေက သိရာသိကြောင်းအတွက် ပြောစရာတွေ များပါတယ်။

ခန္ဓာငါးပါး။ ခန္ဓာငါးပါးဆိုတာဟာ ရုပ်စွမ်းအားက တစ်ပါး၊ နာမ်စွမ်းအားက လေးပါး။ အဲဒီ ငါးပါးစလုံး ပူးတွဲပြီး အလုပ်လုပ်တာ။ နာမ်ခန္ဓာက သိအားပါတယ်။ မှတ်အားပါတယ်။ ခံစားအားပါတယ်။ အားထုတ်တဲ့ စေ့ဆော်တိုက်တွန်းအား ပါတယ်။ အဲဒီအား လေးမျိုးကို နာမ်ခန္ဓာလေးပါး။ ရုပ်ခန္ဓာက ထုတ်တာ ရုပ်စွမ်းအား။ အဲဒီ ငါးပါးစလုံး ပူးတွဲပြီးတော့ အလုပ်တွေလုပ်နေတာ။ လုပ်နေတဲ့အလုပ်တွေရဲ့ အကြောင်းကို ပြောတော့လည်းပဲ ကျယ်ဝန်းပါတယ်။

အခု ဒီရုပ်တရားနဲ့ နာမ်တရားနှစ်ပါးတို့ ထမင်းဆာတယ်လို့ လူတိုင်းပြောတယ်။ ငါ ထမင်းဆာလာပြီ။ ဒီလိုပြောတာ။ သို့သော် အတွင်းကရှိနေတဲ့ ဓာတ်တွေကပြောတာလို့ မသိဘူး။ တကယ်တော့ ဓာတ်တွေက ပြောတာ။ ဓာတ်တွေ ပြောပုံပြောနည်းကျတော့လည်း ပညာတွေနဲ့။ အစာအိမ်က ပြောပါတယ်။ အစာအိမ်ကထုတ်သော အချဉ်ရည်များ။ အစာရှိနေတုန်း အချဉ်ရည်တွေ ကြိတ်ခွဲနေတော့ အကြောင်းမဟုတ်ပါ။ အစာမရှိသောအခါ အစာအိမ်နံရံမှာရှိသော အမွှေးပါးတွေကို အချဉ်ရည်တွေက တိုက်ခိုက်တာ။ အဲဒီ အမွှေးပါးတွေထဲမှာ ဓာတ်ကြောတွေပါတယ်။ ခံစား

မှုကို ထုတ်ဖော်တဲ့ ဝေဒနာဓာတ်ကြောတွေ။ ဝေဒနာဓာတ်ကြောတွေကို အချဉ်ရည်တွေက တိုက်လိုက်တော့ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားနဲ့ ပြန်ပြောတာ။ ရုပ်ကပြောတဲ့အပိုင်းက လျှပ်စစ်ဓာတ်အားနဲ့။ အဲဒါကို နာမ်က ဒုက္ခဝေဒ နာနဲ့ ဖော်ထုတ်ပါတယ်။

အဲဒီအကြောင်းအရာတွေဟာ သဘာဝတရားတွေ အလုပ်လုပ် နေပေမယ့်လို့ ဒီပညာမျိုးတွေမသင်ရင် ဓာတ်တွေ အလုပ်လုပ်နေတာပါ ဆိုတာကို အဓိပ္ပာယ်ပေါ်အောင် မစဉ်းစားနိုင်ဘူး။ တကယ့် တကယ်ကျ တော့ ဓာတ်တွေက ရုပ်ခန္ဓာပိုင်းဆိုင်ရာကလည်း ဓာတ်တွေနဲ့၊ နာမ်ခန္ဓာက လည်း ဓာတ်တွေနဲ့။ ဓာတ်တွေလို့ပြောတော့ ဓာတ်ကို ဉာဏ်ရောက် အောင် စဉ်းစားပါ။

အဲဒီမှာ အခုသုံးနေတဲ့စကားကို နားလည်အောင်ပြောတော့ ခန္ဓာ -ခန္ဓာလို့ပြောရင် လူက ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ ခြေသည်း၊ လက်သည်းတွေနဲ့ တည်ဆောက်ထားတဲ့ အတုံးအခဲကြီးကို ခန္ဓာလို့သိတယ်။ အဲဒီဟာဟာ တစ်စိတ်တစ်ဒေသမျှသာ ပါဝင်တာ။ အဲဒီ အတုံးအခဲကြီးထဲမှာ ရေတွေ အပြည့်နဲ့။ ဒီအတုံးအခဲကြီးကို အတုံးအခဲကြီးလို့ ထင်တယ် မဟုတ်လား။ ဒီအတုံးအခဲကြီးထဲမှာ ရေက ခုနစ်ဆယ်ရာခိုင်နှုန်းရှိတယ်။ အဲဒီရေတွေ က အဟုတ်အလုပ်လုပ်နေတာ။ အဲတော့ ခန္ဓာလို့ပြောရင် ဒီအစိုင်အခဲ ကြီးလောက်ပဲမြင်တော့ ဒါပဲထင်တာ။ အတုံးအခဲက သုံးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းပဲ ရှိပါတယ်။ ရေက ခုနစ်ဆယ်ရာခိုင်နှုန်းရှိတယ်။ အဲဒီ သဘာဝတရားတွေ ဟာ ပညာအဖြစ်နဲ့သင်မပေးတော့ ခန္ဓာဆိုတဲ့ စကားလုံးကိုရွတ်ရင် ဒီ အတုံးအခဲကြီးပဲ ခန္ဓာလို့ထင်နေတာ။ အဲဒီ အတုံးအခဲကြီးနဲ့ ရေတွေနဲ့၊

လေတွေနဲ့ ပူးတွဲပြီးတော့ အလုပ်တွေလုပ်တာ။ အလုပ်လုပ်တော့မှ စွမ်းအားတွေထွက်တယ်။ အဲဒီစွမ်းအားတွေထဲမှာ အပူစွမ်းအားလည်းပါတယ်။ လျှပ်စစ်စွမ်းအားလည်းပါတယ်။ အဲဒီစွမ်းအားဆိုတဲ့ အဆင့်ရောက်အောင် သိမှ ရူပက္ခန္ဓာရဲ့ အပိုင်းကဏ္ဍကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံသိတာပါ။

အဲဒီ အခဲ၊ အရည်၊ အငွေ့ဆိုတာတွေက ထင်ရှားတယ်။ စွမ်းအား ကျတော့ ကိုင်လို့မရဘူး။ တွယ်လို့လည်း မရဘူး။ ရှိတော့ အဟုတ်တကယ် ရှိနေတာ။ အခဲ၊ အရည်၊ အငွေ့တို့ဟာ ဖြစ်၊ တည်၊ ပျက်ဆိုတဲ့ ကိစ္စမှာ အလွန်ကြာရှည်စွာနေလို့ အခဲ၊ အရည်၊ အငွေ့တွေက ထင်ရှားနေတာ။ စွမ်းအားကျတော့ ဖြစ်၊ တည်၊ ပျက်တွေက အလွန်မြန်တယ်။ အဲဒီအပိုင်း ကိုသေသေချာချာဉာဏ်ကရောက်အောင်စဉ်းစားပါ။ စွမ်းအားရဲ့သဘော က ဖြစ်၊ တည်၊ ပျက်နှုန်း အလွန်မြန်တယ်။ အဲဒီ မြန်တယ်ဆိုတဲ့ သဘော ကို သိအောင်စဉ်းစားရမယ်။

အဲဒီမှာ သဘာဝတရားတွေကို ဉာဏ်နှင့် ဆင်ခြင်နိုင်ဖို့အတွက် ဖြစ်၊ တည်၊ ပျက်ဆိုတာ အလုပ်လုပ်နေတာ။ အလုပ်လုပ်နေတာကို သင်္ခါရ ရုပ်က အလုပ်လုပ်နေတော့ ကာယသင်္ခါရ၊ စိတ်က အလုပ်လုပ်နေတော့ နာမသင်္ခါရ။ အဲဒီ အလုပ်လုပ်တာ ဖြစ်၊ တည်၊ ပျက်နဲ့ သင်္ခါရအလုပ်ကို လုပ်နေတာ။ အဲဒီလို ဆက်သွယ်ပြီးတော့ စဉ်းစားရမယ်။

အဲဒီမှာ အခုပြောတော့ အစာအိမ်ထဲမှာရှိတဲ့ အချဉ်ဓာတ်တွေက အစာအိမ်နံရံမှာရှိတဲ့ ပဿာဒရုပ်တွေကို သွားပြီး တိုက်ခိုက်လိုက်တော့ ပဿာဒရုပ်တွေက လျှပ်စစ်ဓာတ်တွေလွှတ်ပြီး သူ့ဒုက္ခရောက်နေပြီဆိုတာ ကို ပြောတာ။ ရုပ်တရားက ဘယ်လိုပြောပြော လူကမသိနိုင်ဘူး။ နာမ်

တရားကပြောမှ သိတာ။ နာမ်တရားက အခု ဝေဒနာနဲ့ပြောတာ။ ဝေဒနာက ဝေဒနာပဲပြောတာ။ သိတာက ဝိညာဏ။ သိအောင်လုပ်တာက ဝိညာဏ။ ခံစားမှုက ဝေဒနာ။ ဝေဒနာ ခံစားမှုသိအောင် ဝိညာဏ်မပါရင် ဘယ်နေရာမှ မပြီးဘူး။ မသိဘူး။ သိတာ ဝိညာဏ်က။ ဘယ်သူနဲ့ တွဲအလုပ်လုပ်တာတုန်း၊ ဝေဒနာနဲ့ တွဲအလုပ်လုပ်တာ။

အဲဒီကျတော့မှ ဆာတယ်၊ ဆာတယ်ဆိုတဲ့ ခံစားမှု ပေါ်လာတာ။ အဲဒီဟာတွေ အကုန်လုံး ဒီလောက်ရှည်လျားတဲ့ သဘာဝတရားတွေကို ဘယ်လိုပြောနေတာတုန်း၊ ငါဆာတယ်ပြောလိုက်ရင် တစ်ခါတည်း အကုန်လုံး အဓိပ္ပာယ် ခြုံငုံပါသွားတယ်။ သို့သော် အဲဒါ အမှန်တရားကို ပြောတာ မဟုတ်ပါ။ ငယ်စဉ်ကတည်းက ငါဆာတယ်နဲ့ သင်လာတော့ အခုလည်းပဲ ငါဆာတယ်ပဲ ပြောတတ်တယ်။ ပညာ မပါလို့ပါ။ ပညာပါတော့ အဆင့်ဆင့် သဘာဝကပြောတဲ့ စကားလုံးတွေ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို တစ်လုံးစီ တစ်လုံးစီ၊ တစ်ပိုဒ်စီ တစ်ပိုဒ်စီ အလုပ်သဘောကို နားလည်တယ်။ သဘာဝအကြောင်းကို နားလည်တယ်။ အဲဒီလို နားလည်မှ ခန္ဓာဆိုတဲ့ အဖွဲ့အစည်း၏ အလုပ်သဘောကို သိတယ်။ ဉာဏ်က အလုပ်ထိအောင် ရောက်တယ်။ ခန္ဓာတွေ ဘယ်လိုပူးတွဲနေတယ်ဆိုတာကို သိတယ်။

ခန္ဓာဉာဏ်ရောက်။ ခန္ဓာဉာဏ်ရောက်ဆိုတာ ရွတ်တော့ ရွတ်တတ်တယ်။ ခန္ဓာကိုမြင်အောင် မကြည့်နိုင်ဘူး။ အခု အလုပ်လုပ်တဲ့ ခန္ဓာက စွမ်းအား ခန္ဓာငါးမျိုး။ အဲဒီက စွမ်းအားထွက်လာအောင် ဒီအကောင်အထည်ကြီးက စွမ်းအားထုတ်ပေးတာ။ ဒီအကောင်အထည်ကြီးက ကုဋေတစ်သိန်းကျော်သော ကလာပ်စည်းတွေ။ အဲဒီကလာပ်စည်း

တွေ့ အလုပ်လုပ်တိုင်း လျှပ်စစ်အားထွက်တယ်။ အပူဓာတ်လည်း ထွက်တယ်။ အဲဒီ လျှပ်စစ်အား၊ အပူအားနဲ့ အလုပ်တွေလုပ်နေတာ။ အဲတော့ ခန္ဓာလို့ပြောရင် ဒီ အကောင်အထည်ကြီး သက်သက်ကို ခန္ဓာလို့ ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ သူက စွမ်းအားထုတ်ပေးတယ်။ သူ ထုတ်ပေးတဲ့ ရုပ်စွမ်းအားနဲ့ နာမ်စွမ်းအားလေးပါးနဲ့ ပူးတွဲပြီးတော့ အလုပ်လုပ်တယ်။ အဲဒါတွေက မိမိဉာဏ်နှင့် စဉ်းစားနိုင်ဖို့အတွက် အခြေခံပညာရပ်များ၊ ဒေသနာမှာ ဖော်ပြထားတဲ့ အကြောင်းအရာများ။ ဒါတွေဟာ အသေးစိတ်သင်မှ သဘောပေါက်တာ။ အခုဟာလည်း အကြမ်းဖျဉ်းပဲ ပြောပါတယ်။ အသေးစိတ် မပြောနိုင်ဘူး။

ပြောမယ့်ကိစ္စကို သေချာစဉ်းစား။ ခန္ဓာ အလုပ်လုပ်တယ် မဟုတ်လား။ ခန္ဓာက အလုပ်လုပ်တယ်လို့ဆိုတော့ အလုပ်လုပ်တဲ့ အချိန်မှာ ရုပ်ခန္ဓာက လုပ်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ ရုပ်ခန္ဓာက ဓာတုပစ္စည်းတွေ တိုက်ခိုက်လို့ လျှပ်စစ်ဓာတ်တွေ ထွက်လာတယ်။ အကြမ်းဖျဉ်းအားဖြင့် ဆာတယ်ဆိုတဲ့ နေရာကိုပြောရင် အစာအိမ်။ အဲဒီလိုပြောမှ နေရာကို သိတာ။ သို့ပေမယ့် တကယ့်တကယ်ကျတော့ အဲဒီ အစာအိမ်ဆိုသော နေရာက အခြေခံဓာတ်ဖြစ်အောင် လုပ်ပေးတာ။ အစာအိမ်ထဲမှာ တပ်ဆင်ထားတဲ့ ဓာတ်ကြိုးတွေရှိတယ်။ အဲဒီ ဓာတ်ကြိုးတွေက ခံစားမှုဝေဒနာ ကိုထုတ်ဖော်ပြောပြသော ဝေဒနာဓာတ်ကြော။ သူ့ကို အခုခေတ်စကားနဲ့ ပြောရင် SENSORY NERVES, SENSORY SYSTEM

အဲဒီ SENSORY SYSTEM က လျှပ်စစ်အားတွေထွက်လာတာ။ ထွက်လာတဲ့ လျှပ်စစ်အားတွေက ဒီအစာအိမ်ထဲနေတာ မဟုတ်

ဘူး။ ဓာတ်ကြောကြီးတွေက ဖြန့်ပြီးတော့တည်နေတာ။ ခေါင်းထဲက ဦးနှောက်ထိအောင် ရောက်တယ်။ အဲဒီမှာ ခံစားမှုကို အဓိပ္ပာယ်ဖော်တဲ့ ဗဟိုဌာန၊ SENSORY CENTER. အဲဒီ SENSORY CENTER နဲ့ အစာအိမ်မှာရှိတဲ့ ကာယပဿာဒနဲ့ ဆက်ထားတဲ့ ဓာတ်ကြောကို ဝေဒနာဓာတ်ကြော။ ဝေဒနာဓာတ်ကြော တစ်လျှောက်လုံး လျှပ်စစ်ဓာတ်တွေ သွားတယ်။ လျှပ်စစ်ဓာတ်တွေက SENSORY CENTER မှာရှိနေတဲ့ ကလာပ်စည်းတွေကို သွားတို့မှ၊ လျှပ်စစ်နဲ့တို့လိုက်မှ ဆာလောင်ခြင်းဆိုသော ခံစားမှု ဒုက္ခဝေဒနာက အဲဒီကျမှ ထွက်လာတာ။ အဲဒီထိအောင် ဘယ်သူမှ သင်လည်းမပေးတော့ မသိဘူး။ ဆာလောင်ခြင်းဆိုသော ဒုက္ခဝေဒနာဟာ ဒီအစာအိမ်လို့ပြောလိုက်ရင် အဲဒီတင် ရပ်သွားတာ။ တကယ်ကျတော့ အလုပ်လုပ်တာ အဖွဲ့ကြီးနဲ့။

အဲဒီမှာ သဘာဝတရားတွေ၊ ဓာတ်တွေ အလုပ်လုပ်တယ်ဆိုတာကို အစာအိမ်ထဲမှာရှိတဲ့ ဓာတုပစ္စည်းတွေ၊ ဟိုက်ဒြိုဂလိုရစ် အက်ဆစ်တွေက SENSORY SYSTEM ကို သွားပြီးတော့ တိုက်ခိုက်တာ။ တိုက်ခိုက်တော့ အဲဒီက လျှပ်စစ်ဓာတ်အားတွေ ထွက်လာတယ်။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားတွေက ဓာတ်ကြောတစ်လျှောက် သွားလိုက်တာ ခေါင်းထဲမှာရှိတဲ့ SENSORY CENTER ရောက်အောင် လျှပ်စစ်ဓာတ်တွေက ပို့တာ။ အဲဒီ လျှပ်စစ်တွေနဲ့ ခေါင်းထဲကရှိတဲ့ ဗဟိုဌာနက ထိလိုက်မှ (လျှပ်စစ်နဲ့ထိမှ) ခံစားမှု ဒုက္ခဝေဒနာက ထွက်တာ။ အဲဒီလို တစ်လျှောက်လုံး အလုပ်လုပ်နေတာ အမှန်အလုပ်လုပ်နေပေမယ့်လို့ ဒုက္ခကိုပေးတဲ့ နေရာဟာ အစာအိမ်။ ဒီလောက်ပြောလိုက်ရင် ကိစ္စက ပြတ်သွားတော့ အဟုတ်အ

လုပ်လုပ်တဲ့နေရာက တစ်ခုလုံး။ အစာအိမ်လည်း ပါတယ်။ ဓာတ်ကြောလည်း ပါတယ်။ ဝေဒနာခံစားမှုကို ထုတ်ဖော်တဲ့ ဗဟိုဌာနကြီးလည်း ပါတယ်။

လုပ်ပုံက လျှပ်စစ်ဓာတ်က ငြိမ်ငြိမ်လေးနေတာ မဟုတ်ဘူး။ စီးသွားရတာ။ စီးသွားပြီးတော့ လျှပ်စစ်ဓာတ်ထဲမှာပါတဲ့ အီလက်ထရွန်လေးတွေက ခံစားမှုကိစ္စ ဆောင်ရွက်ပေးတဲ့ ဗဟိုဌာနကြီးထဲက ကလာပ်စည်းတွေကို တစ်ချက်ချင်း လျှပ်စစ်နဲ့တို့ပေးတာ။ အဲဒီ ကလာပ်စည်းကမှ ဒုက္ခဝေဒနာ ထုတ်ပေးတာ။ အဲဒီလောက် ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်း အလုပ်လုပ်နေပေမယ့်လို့ ဝေဒနာဟာ အစာအိမ်မှာဖြစ်တာလို့ ပြောလိုက်ရင် ကိစ္စက ပြတ်တယ်။ သဘာဝကျတော့ အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး။

အဲတော့ စာလိုသင်တယ်ဆိုတဲ့ ကိစ္စမှာ၊ သဘာဝတရားတွေ အဟုတ်အလုပ်လုပ်တဲ့ အပိုင်းထိအောင် စာကမရောက်ဘူး။ ဒီနာမည်လေးနဲ့ အစာအိမ်သည် ဒုက္ခပေးတဲ့နေရာလို့ ပြောလိုက်တော့ ဒီကိစ္စပြီးပြတ်တယ်လို့ ထင်တာ။

သဘာဝတရားကို အပြည့်အစုံသင်ကြားနိုင်သော စာမဟုတ်ဘူး။ ဒီအစာအိမ်ကဖြစ်တဲ့ ဒုက္ခလို့ပြောလိုက်တော့ ဒီမှာတင်ရပ်သွားတာ။ ဆာလောင် မွတ်သိပ်မှုကို ဖြစ်ရာဖြစ်ကြောင်း၊ ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှု၏ တည်ရာဌာနသည် အစာအိမ်ပါလို့ မှတ်ထားတာ။ ဌာနပညတ်ခေါ်တယ်။ အစာအိမ်ကို ဌာနလို့ မှတ်ပါတယ်။ အဲဒီဌာနမှာပဲ ဒုက္ခဝေဒနာ ဖြစ်တယ်လို့ မှတ်နေတာ။ ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်အောင်က အဖွဲ့ကြီးတစ်ဖွဲ့လုံးက လုပ်ရတာ။ ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံး ပျံ့နှံ့နေတာ။ အဲဒီလိုမမြင်ရင် သ

ဘာဝဓာတ်အားတွေ အဟုတ်အလုပ်လုပ်နေတာကို မသိဘူး။

အဲဒီလို နာမည်တစ်ခု ပြောလိုက်တဲ့အခါကျရင်၊ အဲဒီ အစာ အိမ်ကြီးက အဲဒီနေရာမှာတင် ငြိမ်သက်ပြီးတော့ သူက နေတာ။ အဟုတ် အလုပ်လုပ်တဲ့ဓာတ်တွေက စီးသွားနေတယ်၊ ပြေးနေတာ။ ပြေးနေ၊ စီး သွားနေမှ ဝေဒနာက ပေါ်တာ။ လျှပ်စစ်ဓာတ်တွေက ပြေးနေရတယ်။ စီးသွားနေရတယ်။ အဲတော့ ဘာတွေပေါ်လာတုန်း၊ ဝေဒနာ။ ဝေဒနာ တွေကလည်း ဘယ်လိုပေါ်နေတာတုန်း။ ဖြစ်၊ တည်၊ ပျက်နဲ့ လျှပ်စစ် ဓာတ်တွေ ပြေးတဲ့နှုန်းလို သူကလည်း လျင်မြန်စွာပေါ်နေတာ။ အဲဒီဟာ ကို မြင်အောင် နှလုံးသွင်းတတ်မှ နေရာလေးနဲ့ ပြောနေလို့၊ ဌာနပညတ် က အမှန်ကိုပြောနေတာ မဟုတ်ဘူး။

ကာလပညတ် ဖြစ်ချိန်။ ဖြစ်ချိန်ဆိုတဲ့ သဘောလေးက အစာ အိမ်မှာရှိနေသော ဂက်စထရိုက်ဂျစ်ခေါ်တဲ့ ဟိုက်ဒြိုကလိုရစ်အက်ဆစ် တွေ တိုက်ခိုက်တဲ့အချိန်ကစပြီးတော့ SENSORY CENTER ထိ ရောက် တဲ့အချိန်ကို ကာလပညတ်။ ကာလပညတ်ကလည်း ဘယ်အထိသွားတာ တုန်း။ SENSORY CENTER ထိအောင်၊ ဗဟိုဌာန ထိအောင် သွားတဲ့ အချိန်ကာလ။ အဲဒီမှာ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဖြစ်ပျက်နဲ့ သွားရတာ။

အဲဒီတော့ အချိန်ကာလကို ပြောရင်လည်းပဲ အလုပ်လုပ်နေတဲ့ အချိန်ကာလသည် အလွန်အလွန် လျင်မြန်တယ်။ အခုဖြစ်နေတဲ့ ဆာ လောင်မွတ်သိပ်သော သဘောလေးဟာ တစ်ချက်ပြီးတစ်ချက် ဆာ ကြောင်းကို ပြောတာ။ တစ်ချက်ပြီးတစ်ချက်ဆိုတာ ဖြစ်၊ တည်၊ ပျက်နဲ့ ပြောတာ။ အဲဒီလို ဖြစ်၊ တည်၊ ပျက်နဲ့ တစ်ချက်ပြီးတစ်ချက် ပြောတဲ့ဟာ၊

ဝေဒနာက ဖြစ်၊ တည်၊ ပျက် သုံးချက်ကို တစ်ခါ။ ဝေဒနာလေးဖြစ်တာ ဟာ ဖြစ်၊ တည်၊ ပျက်ဆိုတဲ့ ခဏသုံးချက်မှာ တစ်ကြိမ်လို့ မှတ်။ အဲဒီ ဝေဒနာဆိုသော နာမ်ဓာတ်ကလေးဟာ ဖြစ်၊ တည်၊ ပျက်နဲ့ အလုပ်လုပ် နေတာ အမှန်။ အချိန် မျက်စိတစ်မှိတ်မှာ ဒီခန္ဓာပေါင်း ကုဋေတစ်သိန်း ဖြစ်ပျက်နေတာ။ အဲတော့ တစ်ချက်ရဲ့အချိန်က ကုဋေတစ်သိန်းပုံ တစ်ပုံ။ မျက်စိတစ်မှိတ်ဆိုသော အခါလေးကို ကုဋေတစ်သိန်းပုံတစ်ပုံလောက် ကလေးထဲမှာ ဖြစ်၊ တည်၊ ပျက်နဲ့ အလုပ်လုပ်သွားတာ။ အဲဒါ ကာလ၊ အချိန်ကာလ၏ သဘာဝကို ပြောတာ။ လူက အခု စကားတစ်လုံး ရွတ် လိုက်ရင်ကို သုံးစက္ကန့်လောက် ကြာနေပြီ။ ဒီအတောအတွင်း ဖြစ်၊ တည်၊ ပျက်ပေါင်းက ကုဋေငါးသိန်းလောက် ဖြစ်နေပြီ။

အဲဒီကျတော့ ကာလပညတ်ဆိုတာကို နားလည်အောင် သင်မ ပေးနိုင်တော့ တစ်နေရာထဲမှာတင်၊ တစ်ချိန်ထဲမှာတင် ဖြစ်တာလို့ ထင်နေ တာ။ အခုဟာက ဖြစ်နေတဲ့နေရာတွေကလည်း သူ့အလုပ်နဲ့ သူ။ အစာ အိမ်ကလည်း သူ့အလုပ်နဲ့ သူ၊ ဓာတ်ကြောတွေကလည်း သူ့အလုပ်နဲ့ သူ၊ ဗဟိုဌာနကလည်း သူ့အလုပ်နဲ့ သူ။ နေရာတိုင်းမှာကိုက ဖြစ်၊ တည်၊ ပျက်နဲ့။ အကြိမ်ပေါင်း တစ်စက္ကန့်အတွင်းမှာကိုက ကုဋေပေါင်း လေး- ငါးသိန်း ရှိပြီ။

စာထဲမှာပါတဲ့ဟာတွေက အခုပြောတဲ့စကားလုံးမှာ ကာလ ပညတ် သိအောင်လုပ်ထားတဲ့ ကာလ၊ ဌာနပညတ် သိအောင်လုပ်ထားတဲ့ ဌာန၊ အဲဒါတွေက လွန်စွာများပြားတဲ့ ဌာနကြီးကိုအစွဲပြု၍ အစာအိမ်လို့ ပြောနေရတာ။ အစာအိမ်မှတစ်ပါး ဖြစ်သော ဓာတ်ကြောတွေ၊ ဗဟိုဌာန

တွေ ဘာမှမပါဘူး။ ထို့အတူပဲ နာခြင်း၊ ဆာလောင်ခြင်းဆိုတဲ့ နာမ်ဓာတ်တွေ၊ မျက်စိတစ်မှိတ်မှာကိုက ကုဋေတစ်သိန်းကျော် ဖြစ်နေတယ်ဆိုတော့ အခုလောက်ပြောတဲ့ စကားလုံးထဲမှာ ကုဋေပေါင်း လေး ငါး ဆယ်သိန်း ဖြစ်နေတာ။ အဲဒီလောက်မြန်တဲ့ အကြောင်းအရာကို လူတို့ရဲ့စိတ်က သိနိုင်သလား။ အဲဒီအချက်ကို သေသေချာချာ မှတ်ထား။ လူတို့၏ စိတ်စွမ်းအားက အလွန်နှေးတယ်။ သဘာဝတရားက အလွန်မြန်တယ်။ အခုလူတွေသိအောင် လုပ်ရတယ်ဆိုတာ သိရုံလေး ပြောပေးရတာ။ အဲဒီသိရုံလေး ပြောပေးတာကို ပညတ်သိ။

ဌာနပညတ်၊ ကာလပညတ်။ ဌာနပညတ်က အစာအိမ်လို့ မှတ်တာ။ ကာလပညတ်က ဖြစ်၊ တည်၊ ပျက်သုံးချက်လို့ မှတ်ထား။ ဒီလောက်ကလေးနဲ့တင်တော့ သဘာဝ၏အကြောင်းကို ခြုံငုံသုံးသပ်နိုင်တဲ့ အစွမ်းမရှိဘူး။ မြန်မာတို့ တစ်သက်လုံးသင်လာခဲ့တဲ့ ဒီစာတွေထဲမှာ ပညတ်ကလေးနဲ့ စကားလုံးအတိုလေးတွေ သင်-သင်ပေးတာ။ သဘာဝတွေကို ဖြန့်၍ ကြည့်နိုင်သောပညာ ထည့်မပေးဘူး။ ထည့်မပေးတော့ ဒီပညတ်နဲ့ နေရတဲ့ လူအဖြစ်ကို သိရမယ်။ သိအားက အလွန်နှေးတယ်။ အားလည်းနည်းတယ်။ အဲဒါ လူရဲ့အဆင့်။

အဲဒီဟာကို နားလည်အောင် ပြောရမယ်။ အခုပြောတဲ့ ကိစ္စတွေ မျက်စိတစ်မှိတ်မှာ ကုဋေတစ်သိန်းလောက် ဖြစ်နေ၊ ပျက်နေတယ်။ ဒီတရားတွေဟာ အမြဲတမ်း ရပ်နေတယ်လို့မရှိဘူး။ ဒီ သဘောတွေကို ပြောခဲ့တာက ဒီလိုရိုးရိုးလေး ပညတ်သိနဲ့ လူတွေပြောထားတာ မဟုတ်ဘူး။ ပညတ်သိနဲ့လူက ဒီအမှန်တရားကို ထိုးထွင်း၍ သိလည်းမသိဘူး။

ကြားဖူးတာကိုသာ ပြောနေတာ။

ဒီတရားတွေကို ဘုရားရှင်လက်ထက်က ဘုရားကိုယ်တိုင်က အဟုတ်နှလုံးသွင်းပြီး အဟုတ်သိတာ။ ဘုရားရှင်၏ တပည့်တွေဖြစ်တဲ့ ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ ရှင်မဟာမောဂ္ဂလန် အစရှိတဲ့ သာဝကတွေကျတော့ လည်း အဟုတ်သိတယ်။ ဘယ်အားနဲ့ သိတာတုန်း၊ ဒီနာမ်ဓာတ်ကို အဟုတ် လေ့ကျင့်ထားတာ။ ဘာနဲ့လေ့ကျင့်ထားတာတုန်း၊ ဘာဝနာနဲ့ လေ့ကျင့်ထားတာ။ ဘာဝနာနဲ့လေ့ကျင့်တော့ ပထမ သမာဓိအားရအောင် သမထဘာဝနာနဲ့ အလုပ်လုပ်ရတယ်။ သမာဓိအားက အပ္ပနာသမာဓိ ခေါ်တဲ့ အလွန်ခိုင်မြဲသော သမာဓိ၊ နာမည်နဲ့ပြောတော့ စတုတ္ထဈာန် ခေါ်တယ်။ အဲဒီဈာန်ရပြီးတော့မှ ထူးသောဉာဏ်ရအောင် ဆက်ပြီးတော့ အားထုတ်ရတယ်။ အဲတော့ စိတ်အကြောင်းကို သိအောင်လုပ်တဲ့ ထူးသောဉာဏ်၊ စေတောပရိယ အဘိညာဏ၊ စေတောပရိယ အဘိညာဏ် ခေါ်တယ်။ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ အဟုတ်သိတယ်။ ဘာအားတုန်း၊ အဘိညာဏ်အား။ အဘိညာဏ်အားက ဘယ်ပေါ်မှာ တည်ထားတာ တုန်း၊ သမာဓိ။ ဘာသမာဓိတုန်း၊ အပ္ပနာသမာဓိ။

အဲဒီလို အဟုတ်သိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေက အဟုတ်သိလို့ ပြောခဲ့ပေမယ့် နောက်-နောက်လူက၊ ရိုးရိုးလူက မသိနိုင်ပါ။ အဘိညာဏ်နား ကပ်တောင် မကပ်နိုင်ဘူး။ ဈာန်ဆိုတဲ့ဟာတောင်မှ မရဘူး။ မရတော့ သူ အတိုကောက် မှတ်-မှတ်ထားရတာ။ အဲဒီ အတိုကောက်ကလေးတွေ မှတ်ထားတာကို ပညတ်ကလေးတွေနဲ့ ပြန်ပြီးသင်ပေးတော့ ပညတ်ပဲ သိတာ။ သဘာဝတွေနဲ့ အလွန်အလှမ်းဝေးတယ်။

ကိုယ်ကိုယ်တိုင် အဟုတ်သိချင်ရင် အဘိညာဏ်ရသည့်တိုင် အောင် တက်။ အဲဒီကျရင် ကိုယ်ကိုယ်တိုင် အဟုတ်သိမယ်။ သို့သော် အခု ပညတ်သိလည်းပဲ မနည်းပါဘူး။ ရုပ်အကြောင်း၊ နာမ်အကြောင်း၊ ခန္ဓာအကြောင်းကို ပညတ်နဲ့သိအောင်ကို မနည်းပြောနေရတာပါ။

အဲဒီ ပညတ်-ပညတ်ဆိုတာ အထင်မသေးနဲ့။ အတ္တဒိဋ္ဌိဥပါဒါန် လို့ဆိုတဲ့ ငါသိတယ်၊ ငါတတ်တယ်၊ ငါနားလည်တယ်ဆိုတဲ့ အစွဲကို ဒီ ပညတ်နဲ့ပဲ ခွာရတာ။ ဒီပညတ်ထဲမှာကိုက စဉ်းစားဖို့ ပညာပါတယ်။ သို့သော် အဲဒီပညာဟာ တကယ့်တကယ်ထောက်ပြပါဆိုတော့ သူက အလွန် ကျယ်ဝန်းတယ်ဆိုတော့၊ နေရာတစ်ခုကိုသော်လည်းကောင်း၊ အချိန်ကာလတစ်ခုကိုသော်လည်းကောင်း ပိုင်းခြား၍ ပြောနိုင်လောက်အောင် မရဘူး။

လူပြောနိုင်တာက မြောက်မြားစွာသော သညာတွေ၊ မြောက်မြားစွာသော ဝိညာဏ်တွေ စုပေါင်းပြီးမှ အလုပ်ကိစ္စတစ်ခု ဖြစ်တာ။ စကားတစ်လုံး ထွက်လာဖို့အတွက် တစ်စက္ကန့်လောက် ကြာတယ်။ အဲဒီ တစ်စက္ကန့် အတောအတွင်းမှာ ဝိညာဏဓာတ်တွေက ငါးသိန်း၊ ဆယ်သိန်း လုပ်ပြီးမှ အဲဒီအားနဲ့ လူက စကားပြောနေရတာ၊ အဓိပ္ပာယ် ရှင်းနေရတာ။ အဲဒီတော့ မိမိတို့၏အဖြစ်မှန်ကို သိရမယ်။

ဒီပညတ်သိရဲ့ အရှိန်ကလေး တက်လာပြီးတော့ ပရမတ္ထဆိုတဲ့ သဘာဝကို ဒီဝိညာဏအားလေးနဲ့၊ ဒီပညာအားလေးနဲ့ ထိနိုင်၊ တွေ့နိုင်အောင် အခုလို ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာကို ပွားရတာ။

ဝိညာဏအား ကောင်းလာအောင်၊ သညာအား ကောင်းလာ

အောင်၊ ပညာအား ကောင်းလာအောင် ပွားမှ သဘာဝဓာတ်နဲ့ နာမ်ဓာတ်
နဲ့ အဟုတ်တကယ် သိတာ။ အဲဒီကျမှ အဟုတ်သိတာ။ သင်္ခါရဒုက္ခခေါ်တဲ့
ရှင်ရေးလုပ်နေရသည့် ဒုက္ခကို အဟုတ်သိတာ။ အဟုတ်သိမှ အဲဒီ သင်္ခါရ
ဒုက္ခကို အဟုတ်ကြောက်တာ။ အခုမကြောက်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့ မကြောက်
တာတုန်း၊ အဟုတ်ကို မသိဘူး။ အခွံတွေ ဖုံးထားတာ။ ဘာအခွံတွေနဲ့
တုန်း၊ ကိလေသာအခွံတွေနဲ့ ဖုံးထားတာ။

အဲတော့ မိမိ၏အဖြစ်ကို သဘောပေါက်ဖို့၊ နားလည်ဖို့ပါ။ နာမ်
ဓာတ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ အကြောင်းအရာ၊ ရုပ်ဓာတ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ အကြောင်း
အရာဆိုတာဟာ ဆရာဆရာများဆီက အဆင့်ဆင့်သင်ရတာ။ ပညတ်တ
ရားနဲ့ သင်ခဲ့ရတာ။ ပညတ်တရားဆိုတာ စကားလုံးလေးတွေနဲ့ နားလည်
ဖြစ်ရုံသာ ပြောတာ။ သဘာဝအစစ်ကိုရောက်အောင် မတက် လှမ်းနိုင်
ဘူး။ သဘာဝအစစ်က မျက်စိတစ်မှိတ်၊ လျှပ်တစ်ပြက်အတွင်းမှာ ကုဋေ
တစ်သိန်းလောက်ဖြစ်နေတဲ့ နာမ်ဓာတ်တွေ အမှီမလိုက်နိုင်ပါ။ အဲဒီအဖြစ်
ကိုသိတော့ ရိုးရိုးသင်ထားတဲ့ ပညတ်နယ်က အကြောင်းအရာများဟာ
တကယ့်သဘာဝအစစ်ကို ထိုးထွင်း၍မပြနိုင်ဘူး။ အဲဒီလို ပြနိုင်အောင်၊
မြင်နိုင်အောင်ကျတော့ စိတ်၏စွမ်းအား တက်လာရမယ်။ သညာ၏ စွမ်း
အားတွေလည်း တက်လာရမယ်။ ပညာ၏ စွမ်းအားတွေလည်း တက်လာ
ရမယ်။ အဲဒီကျတော့ လေ့ကျင့်ခန်းလိုပါတယ်။ အဲဒီ လေ့ကျင့်ခန်းသည်
ဘာဝနာ။ ဘာဝနာမလုပ်ရင် အဟုတ်ကို သဘာဝနဲ့မထိဘူး။ ကိလေသာ
တွေက ဖုံးလွှမ်းထားတာ။

ဒီလို မြန်မာ့နည်း မြန်မာ့ဟန်နဲ့ သင်ထားတဲ့ စကားလုံးတွေထဲမှာ

ကာလပညတ်၊ ဌာနပညတ်။ စိတ်ဆိုသော စိတ်က၊ မြင်စိတ်က စက္ခုပသာဒမှာ ဖြစ်၏။ အခုပြောနေတဲ့ ဆာလောင်မွတ်သိပ်တာက ကာယပသာဒမှာ ဖြစ်၏။ ဒီလို ပြောတယ်။ သို့သော် တကယ်အလုပ်လုပ်တဲ့ အခါကျတော့ အများကြီး ဝိုင်းအလုပ်လုပ်ရတာ။ နေရာဌာနကို တကယ်ပြောတဲ့အခါ စာထဲမှာပါတဲ့ ဒီ အစာအိမ်ဆိုသောနေရာ။ စက္ခုပသာဒဆိုတဲ့နေရာလေးက ဒီမြင်ကိစ္စကို အဟုတ်တကယ် ဆောင်ရွက်နိုင်တာ မဟုတ်ဘူး။ အဓိကနေရာလေးအဖြစ်နဲ့သာ ပြောတာ။ ဆောင်ရွက်ရတာ မြောက်မြားစွာသော နေရာတွေက ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ရတာ။

မြန်မာတို့ မှတ်ထားတဲ့စာထဲမှာ အာရုံခြောက်ပါး၊ တံခါးခြောက်ပေါက်၊ စိတ်ခြောက်မျိုး။ အဲဒီမှာ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ဆက်ပြောတဲ့နေရာမှာ မြင်စိတ်သည် မျက်စိအကြည်မှာ ဖြစ်တယ်။ အာရုံက ရူပါရုံ။ ကြားစိတ်သည် သောတပသာဒမှာ ဖြစ်တယ်။ အာရုံက သဒ္ဓါရုံ။ အဲဒီလိုပဲ အတွေ့ကိစ္စ၊ အနံ့ကိစ္စ၊ အရသာကိစ္စတွေကလည်း ကိုယ်မှာ၊ နှာခေါင်းမှာ၊ လျှာမှာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို ပြောတာ။ အတိုကောက် မှတ်မိအောင် ပြောတာ။ မျက်စိမှာ ဖြစ်တယ်ဆိုရုံနဲ့ မြင်ကိစ္စတစ်ခုလုံး မပြည့်စုံဘူး။ မျက်စိနဲ့တွဲပြီး လုပ်နေရတဲ့ ကိရိယာတွေ အများကြီး။ အဲဒီတော့ မေးရိုးမေးစဉ်က အဲဒီငါးပါးတော့ သိတယ်ထင်လို့၊ မြင်၊ ကြား၊ နံ၊ တွေ့၊ အရသာဆိုတဲ့ ငါးပါးကို သိတယ်လို့ ထင်တယ်။ မနောဝိညာဏ်ကျတော့ မသိဘူး။ မသိတော့ မနောဝိညာဏ်၏တည်ရာ မနောဒွါရ၊ မနောဒွါရဆိုတာ ဘယ်နေရာမှာ တုန်းလို့ သူမေးတယ်။

ဘာဖြစ်လို့ မေးတာတုန်း၊ စက္ခုဝိညာဏ်ကို သိတယ်လို့ထင်တာ။

စက္ခုပသာဒမှာ အလုပ်လုပ်တယ်လို့ ထင်တာကို ပုံသေယူထားတာ။ စက္ခုပသာဒဟာ အကြောင်းခံနေရာ ဖြစ်ပေမယ့်လို့ မြင်ကိစ္စတစ်ခုလုံးကို ဖြန့်ဆောင်ရွက်ရတဲ့ နယ်ကြီးက အကျယ်ကြီး။ အဲဒီလိုပဲ မနောဝိညာဏ်ဆိုတာလေးလည်းပဲ နေရာတစ်ခုထဲ ပြောလို့မရဘူး။

အဲဒီမှာ မြင်ကိစ္စကို လုပ်တဲ့အခါမှာ၊ ဒေသနာမှာ အခုပြောတဲ့ စကားထဲမှာ မြင်ကိစ္စလုပ်တဲ့ဟာကို စက္ခုဒွါရီထိခေါ်တယ်။ အကြိမ်ပေါင်း ဆယ့်ခုနစ်ကြိမ် လုပ်ရတယ်။ ဆယ့်ခုနစ်ကြိမ်ထဲမှာ မြင်ကိစ္စကို တကယ် ဆောင်ရွက်တယ်ဆိုတဲ့ စက္ခုပသာဒမှာဖြစ်တဲ့ စက္ခုဝိညာဏ်ဆိုသော စိတ်ကလေးက တစ်ချက်ထဲဖြစ်တာ။ အဲဒါအပြင် အတိတဘဝင်၊ ဘဝင်္ဂစလန၊ ဘဝင်္ဂပစ္ဆေဒ၊ ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇန်း၊ စက္ခုဝိညာဏ်။ (အဲဒီတစ်ချက်ပဲ စက္ခုပသာဒမှာဖြစ်တာ) ပြီးတော့ သမ္ပဋိဗျူင်း၊ သန္တိရဏ၊ ဝုဋ္ဌော၊ ဇော။ ဇောခုနစ်ကြိမ်၊ တဒါရုံနှစ်ကြိမ်။ အဲဒီ ဆယ့်ခြောက်ချက်စလုံးက မနောဝိညာဏ်ခေါ်တယ်။ အဲဒါဟာ စက္ခုပသာဒမှာ ဖြစ်တာမဟုတ်ဘူး။ မနောဒွါရမှာ ဖြစ်တာ။ အဲဒီ မနောဒွါရဆိုတာကြီးက စက္ခုဝိညာဏ်ကို ပူးပေါင်းပြီး ဆောင်ရွက်ပေးနေတဲ့ ဓာတ်ကြောတွေနဲ့ ကိရိယာတွေနဲ့ သူ့ရဲ့ SENSORY CENTER နဲ့။

အဲဒီသဘောမှာ မြင်ကိစ္စလေး တစ်ခုတည်းမှာကိုက မြင်ဆိုတဲ့ စိတ်ကလေး၏ တည်ရာနေရာလေးသည် စက္ခုဒွါရလို့ ပြောလိုက်ပေမယ့် တကယ်ကျတော့ မနောဒွါရရဲ့ ဆယ့်ခြောက်ချက်က သူ့နေရာနဲ့သူ အလုပ်လုပ်ရတာ။ အဲဒီအကြောင်းအရာကို မသိတော့ မြင်စိတ်သည် စက္ခုပသာဒမှာ ဖြစ်တယ်ဆိုတော့၊ အဲဒါပဲလို့ ထင်တာ။ မြင်စိတ်နဲ့ ခြံရံနေ

တဲ့ ဆယ့်ခြောက်ချက်စလုံးသောဟာတွေက မနောဒွါရ။

အဲတော့ မနောဒွါရဆိုတာ ဘယ်နေရာမှာရှိသလဲ မေးလို့ ထောက်ပြလို့ မရဘူး။ အကျယ်ကြီး။ စက္ခုပသာဒနဲ့ ဆက်နေတဲ့ မနောဒွါရတွေ၊ သောတပသာဒနဲ့ ဆက်နေတဲ့ မနောဒွါရတွေ၊ ကာယပသာဒနဲ့ဆက်နေတဲ့ မနောဒွါရတွေ မြောက်မြားစွာ။ အဲတော့ ရိုးရိုးလေး၊ မြန်မာတို့ ကျက်ထားတဲ့ စာထဲမှာ ဝိညာဏ်ငါးပါး၊ ပသာဒ ငါးခု။ အဲဒါက လွန်သွားတော့ မနောဝိညာဏ်၊ မနောဒွါရ။ အဲဒါ ကြားဖူးတော့ မနောဒွါရဆိုတဲ့နေရာ ဘယ်နေရာတုန်းလို့ မေးတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ မေးတာတုန်း၊ စက္ခုပသာဒနဲ့ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြစ်တာကို အဟုတ်သိတယ် မှတ်နေလို့ မေးတာ။ စက္ခုပသာဒဆိုသော အကြည်ရုပ်ကလေးဟာ စက္ခုကြိစ္စ၊ မြင်ကိစ္စကိုလုပ်တော့ ဆယ့်ခုနစ်ချက် လုပ်တဲ့အထဲမှာ တစ်ချက်သာ ပါတယ်။ ကျန်တဲ့ဆယ့်ခြောက်ချက်က မနောဒွါရ။ အဲဒါဟာ မျက်စိမှာလုပ်တာ မဟုတ်ဘူး။ မနောဒွါရမှာ လုပ်တာ၊ အကျယ်ကြီး။ အဲတော့ မျက်စိနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မနောဒွါရတွေက အကျယ်ကြီး၊ နားနဲ့ပတ်သက်တဲ့ မနောဒွါရတွေက အများကြီး။ အဲဒီပညာရပ်ကိုမသိဘဲ ပုံသေ မြန်မာ့နည်း၊ မြန်မာ့ဟန်နဲ့သင်ထားတဲ့ စကားလုံးနဲ့ မေးခွန်းပေါ်နေတာ။

ပသာဒရုပ်ငါးခု ဖြစ်တာတော့ သိပါပြီ။ ကျန်တဲ့ မနောဒွါရဆိုတာ မေးတယ်မဟုတ်လား။ အဲဒီ ပသာဒတစ်ခုစီမှာ လုပ်နေတဲ့အလုပ်ကို မသိဘူး။ ဌာနလည်း မသိဘူး။ ကာလလည်းပဲ မသိဘူး။ ဌာနပညတ်၊ ကာလပညတ်ကို တကယ် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ပြောရမယ့်အခါကျတော့ အလွန်နေရာကျဦးတယ်။ အချိန်လည်း အလွန်တိုတောင်းတယ်။ ဘယ်လောက်

တို့တောင်းတုန်း၊ မျက်စိတစ်မှိတ်ကိုတည် ကုဋေတစ်သိန်းနဲ့ စား။ အဲဒီတစ်ချက်ကလေးဟာ နာမ်ခန္ဓာလေးတစ်ချက် ဖြစ်တာ။ အဲဒီလိုဟာပေါင်းတစ်သိန်း၊ တစ်သန်းဖြစ်ပြီးမှ မြင်စိတ်ကလေးရယ်လို့ သိတာ၊ ကြားစိတ်ကလေးရယ်လို့ သိတာ။ အဲတော့ လူတို့သိနိုင်တဲ့ အသိကို နားလည်အောင်ပြောတော့ ပညတ်နဲ့ ပြောရတယ်။ ဘာပညတ်တုန်း၊ ဌာနပညတ်၊ ကာလပညတ်။

အဲတော့ သဘာဝအားကို သေသေချာချာသိအောင် လုပ်ရမယ့် ကိစ္စမှာ မြန်မာတို့ရဲ့ခေါင်းထဲမှာ အမြဲတမ်းစွဲနေတယ်။ အာရုံငါးပါး သိပါတယ်။ ဌာနငါးခု သိပါတယ်။ မနောဒွါရနဲ့ မနောဝိညာဏ် ဘယ်မှာဖြစ်သလဲလို့ ထပ်တလဲလဲ မေးနေတယ်။ မေးတယ်မဟုတ်လား။ ဘာလို့မေးတာတုန်း၊ အဟုတ်ဖြစ်နေတာကို အဟုတ်မသိဘူး။ ဘာကိုသာ သိတာတုန်း၊ ပညတ်နဲ့ သင်ထားသော စက္ခုပသာဒဆိုတာကို ကြားဖူးတယ်။ စက္ခုပသာဒမှာ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ကြားဖူးတယ်။ သောတဝိညာဏ်က သောတပသာဒ။ အဲဒီလိုလေး နှစ်ခုဆက်ပြောရုံနဲ့ မရဘူး။ စက္ခုပသာဒမှာ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ဟာကိုက မြင်စိတ်ကလေး ဆယ့်ခုနစ်ချက် ဖြစ်တယ်။ အဲဒီအထဲမှာ မြင်ကိစ္စကိုဆောင်ရွက်တဲ့ စက္ခုဝိညာဏ်လေးက တစ်ချက်ပဲ။ အဲဒါလေးပဲ စက္ခုပသာဒမှာ လုပ်တယ်။ ကျန်တဲ့ မနောဝိညာဏ်တွေက သူ့မနောဒွါရနဲ့သူ၊ သူ့ဒွါရနဲ့သူ။ ဒီလိုပဲ ကြားစိတ်ကလေးမှာလည်းပဲ တစ်ချက်ပဲ သောတပသာဒမှာဖြစ်တယ်။ ကျန်တဲ့ ဆယ့်ခြောက်ချက်က မနောဒွါရမှာ။ အဲဒီ မနောဒွါရက စက္ခုမနောဒွါရနဲ့ သောတမနောဒွါရ၊ ဒွါရချင်း မတူဘူး။

အဲဒါတွေက ပညာတွေ။ အဲဒီပညာတွေ မသင်ဖူးတော့ ပုံသေ မြန်မာမှတ် မှတ်ထားတာ။ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြစ်ရင် စက္ခုပသာဒ။ သောတ ဝိညာဏ်ဖြစ်ရင် သောတပသာဒ။ အဲဒီလိုဆိုရင် မနောဝိညာဏ်ဖြစ်ရင် မနောဒွါရ ဘယ်မှာတုန်း၊ ဘာသိချင်တာတုန်း၊ ဌာနကိုသိချင်တာ။ အဲ တော့ သင်ထားတာကိုက ဌာနပညတ်နဲ့ သင်ထားတာ။ အဟုတ်ဖြစ်တဲ့ ဌာနက ဒီမျက်စိလေး တစ်ခုတည်း။ မြောက်မြားစွာသော ဌာနတွေက ဝိုင်းဝန်းပြီးတော့ အလုပ်လုပ်ရတယ်။ အချိန်ကာလနဲ့ ပြောရင်လည်းပဲ အလွန်ရှည်ကြာတယ်။ ရှည်ကြာတယ်ဆိုတာ အဖြစ်အပျက်နဲ့ ဖြစ်၊ တည်၊ ပျက် ကုဋေပေါင်း လေး၊ ငါး၊ ဆယ်သိန်းလုပ်လို့ သိဆိုတာလေးက ထွက် လာတာ။

ဒီပညာတွေဟာ စာထဲမှာပါတာ။ အဘိညာဏ်ရသော ပုဂ္ဂိုလ် များ၊ ထူးသောဉာဏ်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်များက ပြောခဲ့တာ။ အဲဒါကို စကားလုံး နဲ့ မှတ်ထားတာ။ မှတ်တော့လည်း အသေးစိတ် မမှတ်နိုင်ဘူး။ နာမ ပညတ်၊ ဌာနပညတ်၊ ကာလပညတ်တို့နဲ့ မှတ်ထားတော့ ပညတ်တရားနဲ့ အမှန်တရားရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ထုတ်ဖော်ပေးပါ ပြောလို့မရဘူး။ အဲဒါက သဘောပေါက်ဖို့။

သဘာဝ အလုပ်လုပ်နေတဲ့ ကိစ္စတွေက အလွန်လည်း လျင်မြန် တယ်။ အလွန်လည်း နေရာကျယ်တယ်။ ဒီခန္ဓာကြီးတစ်ခုလုံး၊ ရုပ်ခန္ဓာကြီး တစ်ခုလုံးက ဝိုင်းဝန်းပြီးတော့ ဆောင်ရွက်ပေးနေတာ။ တစ်နေရာ၊ တစ် နေရာလေးက အဓိကကိစ္စလေး ဆောင်ရွက်တာ။ ကျန်တဲ့ကိစ္စတွေက ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံးက ဝိုင်းဝန်းပြီးတော့ ဆောင်ရွက်နေတာ။ အဲဒါတွေကို

မြင်မှ မြင်ကိစ္စလေးတစ်ခု ဖြစ်ဖို့ဆိုတာ ကုဋေပေါင်း လေး၊ ငါး၊ ဆယ်သိန်း လောက် ဖြစ်၊ တည်၊ ပျက်နဲ့ လုပ်ပေးရတာ။ မြင်ကိစ္စလေး၊ ကြားကိစ္စ လေး။ အခုလို ကြားတယ်ဆိုတဲ့ အသံကိုက စကားတစ်လုံးနဲ့ တစ်လုံး ကြားထဲကိုက စက္ကန့်ပေါင်းများစွာ။ အဲဒီ စက္ကန့်ပေါင်းများစွာကို မျက်စိ တစ်မှိတ်ဆိုတဲ့ စကားနဲ့ပြောရင် အလွန်ကိုရှည်တာ။ မျက်စိတစ်မှိတ် အ တွင်းမှာကိုက ကုဋေတစ်သိန်း ဖြစ်ပျက်နေတာ။ အဲဒီတော့ သဘာဝ တရားများ ဒီလောက်မြန်တယ်။ အဲဒီ မြန်တဲ့သဘာဝတရားကို သိချင် တော့ သိအားကို မြှင့်ရမယ်။ မှတ်အားကို မြှင့်ရမယ်။ ပညာအားကို မြှင့် ရမယ်။ ဘာအားနဲ့ လုပ်ရမှာတုန်း၊ ဘာဝနာနဲ့။

ပထမဦးဆုံး ဘာ ဘာဝနာတုန်း၊ သမာဓိဖြစ်စေသော သမထ ဘာဝနာ။ သမာဓိမကောင်းရင် လိုက်မမှီဘူး။ သမာဓိအားကောင်းပြီးတော့ ဝိပဿနာပညာအားကောင်းမှ ဒီဓမ္မတွေကို လိုက်မှီတာ။ လိုက်မှီမှ အ ဟုတ်သိတာ။ အဟုတ်သိမှလည်း အဟုတ်သံသရာကို ကြောက်တာ။ ပုထု ဇဉ်တို့ သံသရာမကြောက်တာ ကိလေသာတွေ အပြည့်ဖုံးထားတော့ ကြောက်ရမှန်းလည်း မသိဘူး။ အဲတော့ ကိုယ့်ရဲ့အဖြစ်မှန်ကို ကိုယ်သိ ပြီးတော့ ဘုရားရှင်ပေးသော ပညာများကို ရအောင်လုပ်မယ်ဆိုရင် သတိ အားလည်း ကောင်းရမယ်။ ဝီရိယအားလည်း ကောင်းရမယ်။ ဇွဲလည်း ရှိရမယ်။ ပညာအားလည်း ကောင်းရမယ်။ အဲဒါမှ ထိုးထွင်း၍ သိမြင်နိုင် တာပါ။ အဲတော့ သည်းခံရမယ်။ ဇွဲရှိရမယ်။ သဒ္ဓါအားလည်း ထက်သန် ရမယ်။ ဒါမှ ဒီပညာတွေ ရမှာ။ ရမှ မိမိအတွင်းသန္တာန်မှာ အမြဲတမ်း နှိပ်စက်နေတဲ့ ကိလေသာတွေရဲ့ ဘေးရန်ကို ကာကွယ်နိုင်မယ်။

အခုလို ပညာတွေကို သင်ယူပြီးရင် ထပ်တလဲလဲ ဆင်ခြင်ပါ။
ထပ်တလဲလဲ စဉ်းစားပါ။ မိမိတို့ သိနေတယ်ဆိုတာတွေက ပညတ်နဲ့
သိနေရတာ။ (နာမပညတ်၊ ဌာနပညတ်၊ ကာလပညတ်တဲ့)။ အဲဒါတွေကို
ကျော်လွန်ပြီးတော့ ပရမတ္ထသဘာဝတွေကို ရောက်အောင် သိစွမ်းအား
ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို ပွားရမယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဘုရားက ပညာကိုလည်း
ပွားပါ။ ဝိညာဏ်ကိုလည်း ပွားပါ။ ဇွဲရှိရှိနဲ့လည်း လုပ်ပါ။ အဲတော့ အား
လုံးသော ဓမ္မမိတ်ဆွေများ ဘုရားပေးတဲ့ ပညာအဓမ္မများကို ရနိုင်၊ ရောက်
နိုင်အောင် ဇွဲကောင်းကောင်းနဲ့၊ သဒ္ဓါအားကောင်းကောင်းနဲ့၊ သတိအား
ကောင်းကောင်း၊ ဝီရိယအားကောင်းကောင်းနဲ့ အားထုတ်နိုင်ကြပါစေ။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု။